

Sygn. akt IV U 229/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 grudnia 2019 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Zbigniew Zabawa

Protokolant: sekr. sądowy Anna Dorecka

po rozpoznaniu w dniu 11 grudnia 2019 roku w Tarnowie na rozprawie

sprawy z odwołania J. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 12 lutego 2019 roku nr (...),

z dnia 12 lutego 2019 roku nr (...)

oraz z dnia 7 marca 2019 roku nr (...)

w sprawie J. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o wysokość emerytury

1. zmienia zaskarżoną decyzję z dnia 12 lutego 2019 roku nr (...) w przedmiocie przyznania renty w ten sposób, że ustala wysokość renty przy uwzględnieniu okresu zatrudnienia odwołującego w Kółku Rolniczym w M. i w (...) w B. z siedzibą w S. w okresie od 1 lipca 1973 roku do 31 stycznia 1977 roku oraz najniższego wynagrodzenia, oraz okresu zatrudnienia odwołującego w (...) w R. w okresie od 1 lutego 1977 roku do 15 sierpnia 1977 roku oraz wynagrodzenia wynoszącego w tym okresie czasu 4 tysiące złotych,
2. zmienia zaskarżoną decyzję z dnia 12 lutego 2019 roku nr (...) w przedmiocie przyznania emerytury w ten sposób, że ustala wysokość emerytury przy uwzględnieniu okresu zatrudnienia odwołującego w Kółku Rolniczym w M. i w (...) w B. z siedzibą w S. w okresie od 1 lipca 1973 roku do 31 stycznia 1977 roku oraz najniższego wynagrodzenia, oraz okresu zatrudnienia odwołującego w (...) w R. w okresie od 1 lutego 1977 roku do 15 sierpnia 1977 roku oraz wynagrodzenia wynoszącego w tym okresie czasu 4 tysiące złotych,
3. zmienia zaskarżoną decyzję z dnia 7 marca 2019 roku nr (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującemu J. S. kwotę 7 358,92 złotych (słownie: siedem tysięcy trzysta pięćdziesiąt osiem złotych 92/100) tytułem odsetek za opóźnienie w wypłacie świadczenia rentowego za okres od 13 października 2015 roku do 4 marca 2019 roku objętego decyzją z 12 lutego 2019 roku nr (...).

Sygn. akt IV U 229/19

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 11 grudnia 2019 r.

Decyzją z dnia 12.02.2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

przyznał J. S. emeryturę od dnia (...) tj od osiągnięcia wieku emerytalnego której wysokość została ustalona zgodnie z treścią przepisu art. 26 ustawy emerytalnej.

Od przedmiotowej decyzji J. S. złożył odwołanie do Sądu ,podnosząc iż przy obliczeniu emerytury nie uwzględniono jako okresu składkowego ,okresu jego pracy w (...) w M. od 1.07.1973 do 15.08.1977.

Decyzją z dnia 12.02.2019 Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. wykonując wyrok Sądu Okręgowego w Tarnowie z dnia 22.11.2016 przyznał J. S. rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy za okres od 28.05.2015 do 30.04.2017 tj okres wskazany w wyroku sądu .

Od powyższej decyzji J. S. również złożył odwołanie podnosząc iż przy ustalaniu wysokości należnego świadczenia rentowego organ nie uwzględnił jako okresu składkowego czasokresu jego pracy w (...) w (...).07.1973 do 15.08.1977.

Decyzją z dnia 7.03.2019 Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił J. S. wypłaty odsetek w związku z realizacją wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie w przedmiocie przyznania renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy .

Od tej decyzji J. S. złożył odwołanie podnosząc iż po stronie organu rentowego zaistniał błąd w postaci orzeczenia komisji lekarskiej ZUS która nie uznała go za niezdolnego do pracy ,zaś dopiero w wyniku orzeczeń wydanych przez Sąd Okręgowy w Tarnowie i Sąd Apelacyjny w Krakowie przyznano mu rentę z tytułu niezdolności do pracy .

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy domagał się oddalenia odwołań ,wskazując iż emerytura przyznana odwołującemu została wyliczona zgodnie z treścią przepisu art. 26 ustawy emerytalnej ,również wymiar renty przyznanej w wykonaniu wyroku sądowego został prawidłowo wyliczony przy uwzględnieniu przeciętnej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 lat kalendarzowym od 2005 do 2014 .Przy ustaleniu wysokości renty organ rentowy uwzględnił okresy składkowe w wymiarze 15 lat ,6 m-cy i 7 dni oraz okresów nieskładkowych w wymiarze 8 m-cy i 18 dni .Odnośnie odwołania dotyczącego żądania odsetek organ rentowy argumentował iż decyzja o przyznaniu renty wydana została w terminie 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

.

Odnosząc się do podniesionego w odwołaniu zarzutu nieuwzględnienia okresu pracy ubezpieczonego w (...) w okresie od 1.07.1973 do 25.08.1977 ,organ rentowy wskazał iż w legitymacji ubezpieczeniowej odwołującego co prawda znajduje się adnotacja o początku zatrudnienie w Kółku Rolniczym w M. na stanowisku dyspozytora od 1.07.1973 ,jednak dowód ten jest niewystarczający ,brak jest bowiem daty zakończenia zatrudnienia oraz pieczętki osoby odpowiedzialnej za wpis.

Niespornym między stronami było że odwołujący otrzymał w dniu 4 marca 2019 należność z tytułu renty za okres od 28.05.2015 do 30.04.2017 .

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. S. urodził się (...). W dniu 1.07.1973 rozpoczął pracę w Kółku Rolniczym w M. na stanowisku dyspozytora, które około 1975 roku przekształciło się w Spółdzielnię Kółek Rolniczych w M.. Następnie (...) w M. weszło w skład (...) w S.. Odwołujący pracował w Kółku Rolniczym w M. potem (...) S. na podstawie umowy o pracę początkowo jako dyspozytor a następnie jako kierownik zakładu usług mechanizacyjnych .

Dowód :legitymacja ubezpieczeniowa k.9,zeznania świadka J. P. k.62,świadka W. G. k.62,zeznania odwołującego k.62v

Odwołujący pracował w (...) z siedzibą w S. do 31.01.1977, a następnie w wyniku porozumienia (...) S. i (...) R. przeszedł do pracy do tego ostatniego podmiotu gdzie zaczął pracę od 1.02. (...) i pracował tam od 15.08.1977.

Dowód : świadectwo pracy k37

Od początku pracy w (...) w R. przez cały okres zatrudnienia pracował tam na stanowisku Kierownika Usług (...) z wynagrodzeniem przez cały okres wynoszącym 4000 zł

Dowód : świadectwo pracy k.37 ,zeznania odwołującego k.62v,opinia dyrektora (...) k.50

J. S. w dniu 21.05.2015 złożył wniosek o przyznanie renty z tytułu niezdolności do pracy .Lekarz orzecznik ZUS orzeczeniem z dnia 26.06.2015 stwierdził że J. S. jest częściowo niezdolny do pracy do 30.06.2016.Następnie Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 10.09.2015 stwierdziła że ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy

W związku z powyższym organ rentowy decyzją z dnia 29.09.2015 odmówił J. S. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy ,wskazując w uzasadnieniu iż Komisja Lekarska ZUS ustaliła iż ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy

Dowód : decyzja z dnia 29.09.2015 k.31 akt rentowych

Od powyższej decyzji J. S. złożył odwołanie do Sądu Okręgowego w Tarnowie i postępowanie w tej sprawie toczyło się pod sygnaturą IV U 1041/15.W toku postępowania Sąd dopuścił m.in. dowód z opinii biegłego onkologa który w swojej opinii uznał iż J. S. jest częściowo niezdolny do pracy w związku z rozpoznaniem nerwiaka nerwu słuchowego lewego po radykalnym leczeniu promieniowaniem w 2013

Sąd Okręgowy w Tarnowie wyrokiem z dnia 22 .11.2016 zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał J. S. rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 28.05.2015 do kwietnia 2017.Od powyższego wyroku apelację złożył organ rentowy do Sądu Apelacyjnego w Krakowie który wyrokiem z dnia 20 grudnia 2018 oddalił apelację

Dowód : odwołanie k2-3,opinia biegłego onkologa k.53-55,wyrok z dnia 22.11.2016 k67 ,wyrok sądu z dnia 20.12.2018 k.96 –zalegające w aktach IV U 1041/15

Pismem z dnia 27.12.2018 ZUS O /T. przekazał do Inspektoratu w B. dokumentację sądową dotyczącą świadczenia rentowego odwołującego celem realizacji wyroku z dnia 22.11.2016

Dowód : pismo radcy prawnego M. B. k.82 akta rentowe .

Organ rentowy na wezwanie Sądu w przedmiotowej sprawie dokonał hipotetycznego przeliczenia kapitału początkowego i emerytury odwołującego przy uwzględnieniu stażu pracy od 1.07.1973 do 31.01.1977 oraz najniższego wynagrodzenia oraz okres pracy od 1.02.1977 do 15.08.1977 przy uwzględnieniu wynagrodzenia wskazanego w świadectwie pracy tj 4000 zł .Po przeliczeniu kapitału początkowego wynosi on 40362,08 zł ,zaś wyliczona emerytura od 13.12.2017 1719,65 ,od 1.03.2018 -1770,90,od 1.03.2019 -1840,90 zł .Natomiast wysokość renty z tytułu niezdolności do pracy na dzień przyznania świadczenia wynosi kwotę 1893,41 zł

Dowód : pismo organu rentowego k.68 akt sprawy .

Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie dowodów z dokumentów zarówno znajdujących się w aktach organu rentowego, jak i w aktach sprawy gdyż dokumenty te nie budziły wątpliwości Sądu co do ich autentyczności, a ponadto ich nie były kwestionowane przez strony postępowania. Nadto Sąd dał wiarę zeznaniom odwołującego oraz zeznaniom świadków J. P., W. G. bowiem były one spontaniczne ,spójne logiczne i nawzajem się uzupełniały jak również znajdowały potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym w szczególności aktach osobowych (...) R. i świadectwie pracy wystawionym przez (...) R. .Zeznania świadka Z. P. nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy bowiem świadek ten nie posiadał bezpośredniej wiedzy dotyczącej pracy odwołującego w (...) w M. z tego powodu nie stanowiły podstawy do konstruowania stanu faktycznego .

Sąd rozważył, co następuje:

Stosownie do treści art. 26 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1383 z późn. zm.) emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183.

W myśl art. 174 ust. 1 powołanej ustawy kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

2. Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;

2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;

3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

3. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r.

7. Do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998 r.

Odwołujący kwestionował sposób wyliczenia wysokości emerytury domagając się uwzględnienia okresu pracy w SkR w M. oraz w (...) w R. czego odmówił organ rentowy w zaskarżonej decyzji. Zgodnie z § 21 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011 r. Nr 237 poz. 1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

W sytuacji więc gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić na okoliczność zatrudnienia zaświadczenia z zakładu pracy nie pozbawia to go możliwości wykazania tej okoliczności w postępowaniu odwoławczym przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych.

Jak wyjaśnił bowiem Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 27 maja 1985 r., III UZP 5/85, w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe dopuszczalne jest przeprowadzenie przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych dowodu z zeznań świadków na okoliczność zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jeżeli zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy.

Pogląd ten został rozwinięty w znowelizowanym art. 473 k.p.c., który stanowi, że w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i z przesłuchania stron. W postępowaniu przed tymi sądami okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń mogą być udowodniane wszelkimi dostępnymi środkami dowodowymi (por. wyr. SN z dnia 02.02.1996 r. II URN 3/95 OSNP 1996/16/239, por. także wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 11.03.2014 r. III AUa 94/13 LEX nr 1441558). Przy zaliczaniu okresu pracy odwołującego w (...) M. (przekształconego później w (...) S.) oraz w (...) R. uwzględniono przepisy art. 6 ust 2 pkt 2 ustawy emerytalnej oraz art. 15 ust 1 i ust 2a tej ustawy. Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało iż odwołujący był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w (...) w M. oraz w (...) w R. co wynika nie tylko z wpisu w legitymacji ubezpieczeniowej, ale również z akt osobowych (...) R. i znajdującego się tam świadectwa pracy jak również z zeznań świadków oraz zeznań samego odwołującego. Przy czym za okres od 1.07.1973 do 31.01.1977 odwołujący nie przedstawił dokumentów wskazujących na wysokość wynagrodzenia otrzymywanego w tamtym czasie zatem zgodnie z treścią przepisu art. 15 ust 2a ustawy emerytalnej

należało przyjąć do za ten okres za podstawę wymiaru składek kwotę obowiązującego w tym czasie minimalnego wynagrodzenia pracowników. Natomiast gdy chodzi o okres od 1.02.1977 do 15.08.1977 Sąd przyjął wynagrodzenie miesięczne 4000 zł zgodnie z zapisami znajdującymi się w świadectwie pracy z (...) R. jak również potwierdzającymi tę okoliczność depozycjami odwołującego. W tym zakresie organ rentowy nie przedstawił żadnych innych dowodów które sprzeciwiałyby się przyjęciu takiej wysokości wynagrodzenia.

Przy rozpoznawaniu odwołanie w przedmiocie ustalenia wysokości renty Sąd również uwzględnił okresy składkowe tj okresy zatrudnienia odwołującego w (...) w M. oraz R. bowiem jak wcześniej wskazano okresy te zostały udowodnione w toku postępowania sądowego. Zgodnie z treścią przepisu art. 6 ust 2 pkt 2 ustawy emerytalnej za okresy składkowe przypadające przed dniem uważa się również przypadające przed dniem 15.11.1991 okresy pracy na obszarze państwa Polskiego w rolniczych spółdzielniach produkcyjnych i w innych spółdzielniach zrzeszonych w (...), w zespołowych gospodarstwach rolnych spółdzielni kółek rolniczych zrzeszonych w Krajowym Związku (...) oraz pracy na rzeczy tych spółdzielni. W takim stanie rzeczy okres pracy odwołującego w (...) w M. oraz R. podlegał doliczeniu przy obliczaniu renty dla odwołującego. Natomiast zgodnie z treścią przepisu art. 15 ust 11 ust 2a ustawy emerytalnej podstawę obliczenia renty odwołującego w zakresie stażu pracy w (...) w M. i R. stanowiło wynagrodzenie wynikające ze świadectwa pracy w kwocie 4000 zł (co zostało potwierdzone również w dowodach osobowych) wystawionym przez (...) R. w odniesieniu od okresu od 1.02.1977 do 15.08.1977, zaś wcześniejszy okres pracy w (...) M. (później S.) wynagrodzenie minimalne z uwagi na fakt iż nie można było ustalić w tym okresie podstawy wymiaru składek.

Odnośnie żądania odsetek to również odwołanie w tym zakresie zasługiwało na uwzględnienie. W ostatecznie sprecyzowanym odwołaniu na rozprawie w dniu 11.12.2019 odwołujący wskazał iż domaga się przyznania tych odsetek za okres od 13.10.2015 do 4.03.2019.

Zgodnie z art. 118 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r., nr 39, poz. 353) organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 oraz art. 120.

1a. W razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego.

W myśl art. 118 ust. 5 powołanej ustawy wypłata świadczenia wynikająca z decyzji, o której mowa w ust. 4, następuje w najbliższym terminie płatności świadczenia albo w następnym terminie płatności, jeżeli okres między datą wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji a najbliższym terminem płatności jest krótszy niż 30 dni.

Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 11 września 2007 r. P 11/07 uznał, że art. 118 ust. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252, Nr 121, poz. 1264, Nr 144, poz. 1530, Nr 191, poz. 1954, Nr 210, poz. 2135 i Nr 236, poz. 2355, z 2005 r. Nr 167, poz. 1397 i Nr 169, poz. 1412 i 1421, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 208, poz. 1534 oraz z 2007 r. Nr 17, poz. 95 i Nr 82, poz. 558), rozumiany w ten sposób, że za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uznaje się dzień wpływu prawomocnego orzeczenia tylko w sytuacji, gdy za nieustalenie tych okoliczności nie ponosi odpowiedzialności organ rentowy, jest zgodny z art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie jest niezgodny z art. 45 ust. 1 Konstytucji (OTK-A 2007/8/9). W uzasadnieniu tego wyroku Trybunał konstytucyjny wskazał, że "(...) w zakresie stosowania odsetek i związanych z nimi terminów, od których zależy ustalenie prawa do świadczenia (lub jego wysokości), organ rentowy i ubezpieczony powinni być traktowani jednakowo. Umożliwia to inna niż stosowana przez organ rentowy interpretacja art. 118 ust. 1a ustawy o FUS, zaprezentowana w doktrynie (por. K. Ślebzak, op.cit., s. 107), uwzględniająca kontekst normatywny art. 85 ust. 1 ustawy o s.u.s. Zgodnie z tą interpretacją, normę wyrażoną w kwestionowanym art. 118 ust. 1a ustawy o FUS należy odczytać w następujący sposób: Za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji w sprawie świadczenia rentowego lub emerytalnego uznaje się dzień wpływu do organu rentowego prawomocnego

orzeczenia sądu ustalającego prawo do tego świadczenia, o ile za nieustalenie tych okoliczności we wcześniejszym terminie nie ponosi odpowiedzialności organ rentowy. Tę interpretację, nadającą zaskarżonemu przepisowi treść zgodną z przywołanymi wzorcami konstytucyjnymi, przyjmuje Trybunał (...).” A w konsekwencji „(...) Zaskarżony przepis art. 118 ust. 1a ustawy o FUS jest zgodny z Konstytucją, o ile za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uznaje się dzień wpływu do organu rentowego prawomocnego orzeczenia sądu tylko w sytuacji, gdy za nieustalenie tych okoliczności we wcześniejszym terminie nie ponosi odpowiedzialności organ rentowy. Jeżeli odpowiedzialność leży po stronie organu rentowego, termin do wydania decyzji i wypłaty świadczenia powinien być liczony od wcześniejszej daty, w której organ rentowy, gdyby działał prawidłowo, powinien był wydać decyzję, a ubezpieczony powinien mieć prawo do odsetek za stosowny okres.(...)”. W konkluzji Trybunał Konstytucyjny wskazał, że „(...) Po rozstrzygnięciu Trybunału termin ten powinien być liczony od dnia doręczenia wyroku sądu tylko wtedy, gdy ustalenie prawa do świadczenia dopiero w postępowaniu sądowym nie było następstwem okoliczności, za które ponosi odpowiedzialność organ rentowy. W przeciwnym wypadku, gdy opóźnienie w ustaleniu prawa do świadczenia było spowodowane okolicznościami, za które odpowiada organ rentowy (np. błędna interpretacja przepisów, zaniechanie podjęcia określonych działań z urzędu, błędne orzeczenie lekarza orzecznika ZUS lub komisji lekarskiej ZUS w sprawie niezdolności do pracy), termin ten będzie liczony od dnia, w którym organ rentowy, gdyby działał prawidłowo, powinien był ustalić prawo do świadczenia. (...)”.

Stosownie do treści art. 85 ust 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887 ze zm.) jeżeli Zakład – w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń przewidzianych w przepisach określających świadczenia z ubezpieczeń społecznych – nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych, określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu i wypłacaniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

Określenie „nie wypłacił świadczenia” oznacza zarówno nie wypłacenie świadczenia w ogóle jak i wypłacenie go w zaniżonej wysokości.

Pojęcie "błędu" w prawie ubezpieczeń społecznych jest swoiste i szerokie, tzn. oznacza każdą obiektywną wadliwość decyzji, niezależnie od tego, czy jest ona skutkiem zaniedbania, pomyłki, czy celowego działania organu rentowego.

Zgodnie z § 2 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 01.02.1999 r. w sprawie szczegółowych zasad wypłacania odsetek za opóźnienie w ustaleniu lub wypłacie świadczeń z ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 12 poz 104) odsetki wypłaca się za okres od dnia następującego po upływie terminu na ustalenie prawa do świadczeń lub ich wypłaty, przewidzianego w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń – do dnia wypłaty świadczeń , z uwzględnieniem ust. 2-5.

Postępowanie w sprawie świadczeń z ubezpieczenia społecznego toczy się przed organem rentowym i to na nim spoczywa obowiązek prawidłowego ustalenia czy ubezpieczony spełnia warunki konieczne do nabycia świadczeń, o które wnosi. Postępowanie przed sądem ma charakter jedynie kontrolny, sprawdzający. Zasady orzekania o niezdolności do pracy określa rozporządzenie Ministra Polityki Socjalnej z dnia 14 grudnia 2004 r. w sprawie orzekania o niezdolności do pracy (Dz. U. Nr 273, poz. 2711). Zgodnie z § 3 lekarz orzecznik wydaje orzeczenie na podstawie bezpośredniego badania osoby ubiegającej się o świadczenie i posiadanej dokumentacji (ust. 1) może przed wydaniem orzeczenia zlecić uzupełnienie dokumentacji, w szczególności o opinię lekarza konsultanta lub psychologa albo o wyniki badań dodatkowych lub obserwacji szpitalnej (ust. 3).

Prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy dla odwołującego zostało ustalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Tarnowie z dnia 22.12.2016 r. zmieniającego zaskarżoną decyzję organu rentowego, a przyznającego mu rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 28.05 .2015 r. do kwietnia 2017.

Z okoliczności sprawy IV U 1041/15 wynika, że Sąd Okręgowy w Tarnowie dopuścił m. in. dowód z opinii biegłego onkologa celem ustalenia istnienia ewentualnej niezdolności do pracy odwołującego. Biegły - opierając się na dokumentacji znajdującej się w aktach rentowych uznał, że odwołujący z powodu istniejących schorzeń jest częściowo

niezdolny do pracy okresowo. Biegły sądowy wydający opinię o stanie zdrowia odwołującego dysponował taką samą dokumentacją, którą miał do dyspozycji ZUS i lekarz orzecznik oraz komisja lekarska. Ocena biegłego co do ustalenia dalszej niezdolności do pracy została wywiedziona z oceny stanu zdrowia odwołującego. Tak więc to nieprawidłowa ocena w zakresie niezdolności do pracy odwołującego spowodowała, że decyzją z dnia 29.09.2015 r. organ rentowy bezzasadnie odmówił odwołującemu prawa do renty, a w konsekwencji ustalenie tego prawa dla niego decyzją z dnia 12.02.2019 (w wyniku realizacji wyroku sądowego) r. spowodowało, że za okres od 28.05.2015 do 30.04.2017 r. świadczenie zostało wypłacone z opóźnieniem. W konsekwencji wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie z dnia 16 lutego 2016 r. poza sporem pozostaje fakt, iż analiza dokumentacji akt sprawy w pełni uzasadnia ocenę, że opóźnienie w ustaleniu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy dla odwołującego było spowodowane okolicznościami, za które odpowiada organ rentowy.

Do takich bowiem zgodnie ze stanowiskiem Trybunału Konstytucyjnego oraz linią orzecznictwa Sądu Najwyższego należy uznać m.in. błędne orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS lub Komisji Lekarskiej ZUS w sprawie niezdolności do pracy.

Mając na uwadze, że opóźniona wypłata renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy dla odwołującego była następstwem błędnego orzeczenia komisji lekarskiej ZUS w przedmiocie ustalenia dalszego istnienia niezdolności do pracy ubezpieczonego, a w konsekwencji nieuzasadnionego ustalenia, że nie spełniał on przesłanek prawa do renty - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. jest zobowiązany do wypłaty odsetek (art. 85 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych), zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1 lutego 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad wypłacania odsetek za opóźnienie w ustalaniu lub wypłacie świadczeń z ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 12, poz. 104).

Z tych względów Sąd w oparciu o przepisy materialnoprawne i art. 477¹⁴ § 1 i 2 k.p.c. orzekł jak w wyroku przyznając odwołującemu prawo do ustawowych odsetek za opóźnienie w wypłacie renty z tytułu niezdolności do pracy za okres od 13.10.2015 r. do dnia 4.03.2017 r., .Dla wykazania zasadności zasądzenia żądania odsetkowego należy wskazać iż orzeczenie Komisji Lekarskiej zostało wydane 10.09.2015 zaś termin 30 dni do wydania decyzji rentowej od czasu wyjaśnienia ostatniej okoliczności (to było właśnie orzeczenie Komisji Lekarskiej z dnia 10.09.2015) upłynął 10.10.2015 a ponieważ był to dzień wolny od pracy tj sobota zatem gdyby organ rentowy prawidłowo dokonał oceny stanu zdrowia odwołującego to winien był w dniu 12.10.2015 wydać decyzję o przyznaniu renty .Zatem od dnia 13.10.2019 datuje się opóźnienie w spełnieniu świadczenia i trwało ono do daty 4.03.2019 kiedy to odwołujący otrzymał wyrównanie świadczenia rentowego na podstawie decyzji z dnia 12.02.2019 .

Biorąc powyższe ustalenia pod uwagę w przedmiotowej sprawie Sąd uwzględnił wszystkie odwołania od zaskarżonych decyzji. Podstawę procesową rozstrzygnięcia stanowi art.477¹⁴ §2 k.p.c.